

سرمقاله

تأثیر بحران اوکراین بر احیای برجام

احمد شیرزاد

فقال سیاسی اصلاح طلب

در عالم سیاست همه چیز بر همه چیز تأثیر دارد، ولی این تأثیر گذاری خیلی تعیین کننده و قطعی نیست چنانکه این مساله در بحث مذاکرات وین و بحران او کراین نیز صدق می کند، چرا که همه می دانند و این هفته‌ها نیز مکرر از سوی مقامات کشورمان و رسانین به نتیجه است و ظاهرا طرفین بر روی موارد زیادی به اشتراک نظر و توافق رسیده‌اند و فقط نپهایی نشده است، از طرفی اتفاقی که در اوکراین رخ داده است اتفاق خیلی مهمی است و کلا روی مناسبات جهانی اثر گذار خواهد بود و شاید وارد یک دوره جنگ سر جدیدی و شویم و خیلی اتفاقات زیادی می تواند رخ دهد. اما اینکه ما مذاکرات وین بخواد تحت الشعاع بحران او کراین قرار بگیرد اینگونه نخواهد بود و به نظر می‌رسد که مذاکرات وین روند خود را پی گرفته و انجام خواهد شد. شاید حتی این بحران به نوعی بتواند مذاکرات وین را تسهیل کند. لذا مساله جنگ در او کراین شاید به نوعی به تسریع این مساله منجر شود، یعنی کشورهای غربی شاید بخواهند مسائل خود با ایران را در راه رسیدن به یک توافق به مساله بحران او کراین ترجیح دهند که بتوانند به جاهای دیگر برسند. به نظر می‌رسد که امضا و اعلام توافق از سوی طرفین برجام دور از ذهن نباشد. البته یک احتمال خیلی ضعیفی هم می‌شود مطرح کرد که شاید روس‌ها بخواهند در این مساله سر به سر غربی‌ها بگذارند و ساز مخالف کوک کنند. هر چند که محالی برای این مساله وجود ندارد و طبیعی است که روس‌ها هم به دنبال توافق باشند. ایران که به دنبال حل مساله بوده و در طرف دیگر غربی‌ها هم شاید انگیزه قوی‌تر ی نسبت به گذشته برای حل مساله داشته باشند. بنابر این می‌تواند متصور بود همان‌طور که پیش بینی می‌شد مساله برجام و احیای توافق به فرجامی برسد. البته امروز مناسبات آمریکا و غربی‌ها با روس‌ها کلا در شرایط بده و بستان نیست چون اگر روس‌ها بخواهند در مذاکرات احیای برجام در وین امتیازی به طرف مقابل بدهند این امتیاز از نوعی نیست که روس‌ها بتوانند در ازای آن از غربی‌ها امتیاز متقابل بگیرند. لذا روس‌ها نه امتیازی برای دادن و نه امتیازی برای گرفتن دارند. مگر اینکه فکر کنیم تحریم برای مذاکرات اخلاخل ایجاد کنند تا بابت این همه‌رای خود نتیجه‌ای بگیرند که خیلی بعید است. چرا که روس‌ها در شرایطی نیستند که در جبهه دیگری با غربی‌ها درگیر شوند، زیرا تمام هوش و حواسشان به مساله اوکراین است، واقعیتی این است که باید بپذیریم مساله اوکراین بسیار بزرگ‌تر از مساله احیای برجام است لذا هر نوع بده و بستانی در مساله اوکراین برای غربی‌ها و روس‌ها ه‌عدش بسیار بزرگ‌تر از آن چیزی است که در برجام اتفاق می‌افتد. از این رو مساله احیای برجام جدای از تحولات اوکراین راه خود را پی خواهد گرفت و مسیر مشخص را برای رسیدن به توافق طی خواهد کرد.

پادداشت

مساله اروپا و اوکراین

مهدی دندنی

کارشناس مسائل بین‌الملل

اروپا امروز در وضعیتی است که به صورت غیرمستقیم می‌گوید چرا برای کی یف بهریم؟ اگر قرار باشد جنگی جهانی آغاز شود، همین آغاز می‌شود که چند روز پیش آغاز شد و اگر هم قرار باشد جلوی جنگی جهانی گرفته شود، به همین شکل جلوی آن گرفته می‌شود که می‌بینیم مشخصا امروز اروپا پیر و ضعیف است و در پی هویتی غرق شده است. آمریکا نیز هر روز در دفاع از ارزش‌هایی که مدعی‌ای است، بر عرصه‌تر به نظر می‌رسد اما واقعیت این است که مسائل سیاسی را نمی‌توان از گوبشی شوالیای خواند. عدم واکنش نظامی به روسیه رفتاری معقول است و زیرکی هوشمندانه‌ای در پس آن نهفته است گرچه بی‌تردید غرب نبرد گریز است. باید توجه داشت که این پیروزی ردعدا شاکست‌های بزرگی را برای روسیه در پی خواهد داشت که در بلندمدت دامش را می‌گیرد و به نظر می‌رسد چرا تعدما روسیه را به چنین مسیری هدایت کرده. اتفاقات امروز در میانه دهه ۱۹۹۰ قابل پیش‌بینی بود. وقتی به کلیتون هشدار می‌دادند توسعه ناتو به شرق روسیه را به مسیر ناخوشایندی سوق می‌دهد، روسیه تا دو دهه توان نداشت این ترس هشدار دهندگان را جامه عمل پوشاند. باید توجه داشت که مشکل روسیه با این تهاجم نه تنها حل نشد بلکه به گونه‌ای گره خورد که دیگر حل نخواهد شد و در فرایندی میان مدت گریبانش را خواهد گرفت. برای اینکه بفهمیم چرا، باید صورت مسئله درست را بنویسیم. صورت مسئله‌ای که در رسانه‌ها و ادهان مطرح است، صورت مسئله نادرستی است. مسئله مواجعه روسیه با غرب نیست بلکه پرسش این است که ملت‌های همسایه با روسیه در میان دو میدان جاذبه شرق و غرب چه باید بکنند؟ آن چیزی که باعث توسعه ناتو به شرق شد، خواست همین ملت‌ها بود، نه صرفا خواست آمریکا با کشورهای ناتو. این میل همسایگان روسیه به انتلاف نظامی با غرب، ریشه در خاطرات ادبی دارد که از خود کامی‌های کرملین در ذهن دارند. بالاخره پوتین کی یف را اشغال می‌کند، زلنسکی بازداشت یا متواری می‌شود و دولت روس دوست جدیدی شکل می‌گیرد که بسیار ناتوان‌تر و مغفوتر از دولت یاتو کوچوبج خواهد بود. همان ولودمرد روس دوست که در جنبش یورومیدان در اوایل ۲۰۱۴ سرتنگون شد. اگر تا پیش از این لشکر کشی و بمباران بی‌سابقه، روسیه بختی برای حفظ نفوذ سنتی‌اش در اوکراین داشت، از این پس فقط باید با زور سرنیزه اوکراین را حفظ کند. به دست آوردن دل اوکراینی‌ها که تعیین‌کننده‌ترین عامل بلندمدت است، شاید دیگر محال باشد. مشخصا روسیه خطا کرد و بدترین پیام را به سایر همسایه‌های روسیه مخابره کرد به واسطه مداخلات اخیرش در بلاروس و قزاقستان. شاید بهتر بود اوکراین در غرب‌گرایی میانه روی پیشه می‌کرد و موازنه مبتنی در مواجهه با روسیه و غرب برقرار می‌کرد و از ناتو نیز فاصله می‌گرفت اما اگر بخشی از مردم اوکراین در روس‌هراسی‌شان سازش‌ناپذیر عمل کردند خطای روسیه به مراتب بزرگ‌تر، زریانیاتر و توجیه‌ناپذیر تر بود. در این میان غرب و اروپا با همه جنگ‌گریزی مانند پیرمردهای زیرک، جوانی قلدر را به سوی خشنونی سرمستانه سوق دادند تا در بلندمدت زمینگیرش کند. از فردای پیروزی اوضاع به نفع روسیه یوتینیسیتی می‌شود. خطا نخواست رفت و غرب هم با جلویی‌تر از درگیری نظامی هنرپنهایی خود را تا حد امکان پایین آورد شده. در یک جمله غرب نمی‌تواند دندان این خرس سیبری را بکشد اما خرس را مجبور کرد طعمه گوشت تلخی را به دندان بگیرد تا مجبور شود سریع آن را هار کند یا ناگزیر شود سال‌ها آن را در آرواراش بفشارد. آدم عاقل را خرس سرشاخ نمی‌شود، آن را در تله می‌اندازد.

آرمان ملی

آرمان ملی: رئیس‌جمهور

بر ضرورت استمرار توجه به رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی از سوی مردم تأکید کرد و از اعضای ستاد ملی کروناخواست در راستای اقناع مردم به تزریق تز سوم واکسن بکوشند.
آیت... سیدابراهیم رئیس‌ی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا از ارائه گزارش‌ی با موضوع کاهش‌ی شدن روند ابتلا و قربانیان موج ششم همه‌گیری کرونا ابراز خرسندی کرد و گفت: البته این مساله به هیچ وجه نباید باعث سست شدن اجرای اصول بهداشتی شود. رئیس‌جمهور از همه آحاد مردم، اصناف و کارمندان خواست همچنان با دقت و به‌طور کامل شیوه‌نامه‌های بهداشتی را رعایت و به ویژه از برگراری و حضور در اجتماعات

پرهیز کنند و افزود: دستگاه‌های متولی، اجرای پروتکل‌های بهداشتی را به‌طور جدی و موثر پیگیری کنند. وی در ادامه برخی اماکن پر خط برای شیوع کرونا را مورد توجه قرار داد و اظهار داشت: یکی از پرخطرترین محل‌ها برای شیوع کرونا، وسایل حمل و نقل عمومی است و لذا مسئولان مربوطه در خطوط هوایی و رعایت مصوبه سقف ۶۰ درصدی در پروازها باشند.

رئیس‌ی با اشاره به گزارش ارائه شده در جلسه درباره کیفیت کار دارندگی جریمه‌های در نظر گرفته شده برای عدم رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی، تصریح کرد: لازم است این جریمه‌ها با هدف افزایش بازدارندگی و ارتقای ویژه از برگراری و حضور در اجتماعات به بررسی ۱۵ طرح و لایحه در شورای نگهبان، گفت: اولین مورد لایحه اصلاح قانون «مبارزه با قاچاق کالا و ارز» است که دیگر شورای نگهبان نسبت به آن ایراد و ابهامی نداشت و تأیید شد. این لایحه متعلق به دولت بود و برای بهبود بحث قاچاق کالا و ارز تهیه شد و کارهای مؤثری قرار است بردارد و آن شاء... در اجرا شاهد قانون مؤثری باشیم. هادی طحان نظیف درباره طرح انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان رفع گفت: با بررسی‌های صورت گرفته ابهامات طرح انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان رفع شد و اعضای شورای نگهبان این طرح را مغایر شرع و قانون اساسی تشخیص ندادند. امیدواریم با اجرای این قانون شاهد کاهش مشکلات مردم این منطقه باشیم. وی در خصوص طرح صیانت از فضای مجازی افزود: گاهی تصویب قوانین و طرح‌های فراوانی دارد و تفاوت متن اولیه تا متن انتهایی زیاد است و ممکن است در کمیسیون تغییرات کند و گاهی اوقات با ایرادات شورای نگهبان ممکن است تغییراتی داشته باشد، لذا واقعا با توجه به اینکه نمی‌دانیم خواهش مجلس در این باره چیست خواهد بود، این نمی‌توانیم نسبت به آن اظهار نظر کنیم فقط باید وقای بیشتری نسبت به این طرح وجود داشته باشد و موافقان و مخالفان در فضای آرای نظرات خود را اعلام کنند.
سختگوی شورای نگهبان همچنین درباره رویکرد شورای نگهبان در مواجهه با طرح صیانت اظهار کرد: بر اساس قانون اساسی، در خصوص کلیه طرح‌ها و لوایح، ما هر چه منع شرعی یا قانونی داشته باشد را اعلام می‌کنیم اما ما متن اصلی را بنیینیم نمی‌توانیم راجع به آن اظهار نظر کنیم. ترتیبات

رئیس‌جمهور:

نوبت سوم واکسن را همه بزنند

ساخت واکسن سویه آمیکرون از سوی مجموعه دارویی برکت

توجه به دستورالعمل‌های بهداشتی مربوط به کرونا مورد بازنگری قرار بگیرند. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنانش به جمع اساتید و پژوهش درباره آثار و عوارض اجتماعی و روانی کرونا اشاره و خاطر نشان کرد: مطالعه عوارض ناشی از کرونا برای افراد در ابعاد شخصی و اجتماعی بسیار مهم و مستأنه عملکرد و تصمیم‌گیری‌های بهتر ما در آینده است، لذا این موضوع باید بسیار مورد توجه بگیرد و از نتایج تحقیقات و تجربیات دیگران نیز به نحو احسن استفاده شود. رئیس‌ی همچنین با اشاره به گزارشی که درباره طب سنتی جهانی ارائه شده از رنگ‌های مختلف کرونا،ی، متناسب با شرایط فعلی شیوع کرونا در کشور بازتعریف شود.

از سوی سختگو مطرح شد:

شورای نگهبان در برابر صیانت موضعی ندارد

فرآیند بازنگری در خود قانون اساسی وجود دارد

داخلی مجلس برعهده مجلس و بر اساس آیین‌نامه مجلس است و ما در آن ترتیبات ورود نمی‌کنیم و کار ما از زمان دریافت مصوبه شروع می‌شود و ما متن را به لحاظ محتوای آن بررسی می‌کنیم. طحان نظیف درخصوص طرح رتبه‌بندی معلمان عنوان کرد: شورای نگهبان به دنبال حل مسأله است و اختلافی با مجلس ندارد. این طرح در مجلس مصوب شده اما ما به صورت رسمی آن را دریافت نکرده‌ایم و بعد از دریافت طرح در دستور کار قرار می‌گیرد. نسبت به این طرح دو دسته اشکالات مالی و غیرمالی مطرح بود. ما بررسی خواهیم کرد که آیا دولت تقبل مالی را نسبت به این لایحه داشته یا نداشتند است. ما به دنبال حل مسئله رتبه‌بندی معلمان هستیم. وی راجع به ضرورت اصلاح ساختار بودجه یادآور شد: بحث اصلاح ساختار بودجه یکی از اصولی است که مقام معظم رهبری هم به آن تأکید دارند. در دولت قبل کارهایی در این زمینه انجام شده اما آن گونه که شایسته بود به آن پرداخته نشد. مجلس فعلی هم قانونی را در این زمینه تصویب کرد اما انتظار این است که گام‌های بلندتری توسط دولت و مجلس داشته شود. طحان نظیف درباره دخالت نمایندگان مجلس در انتصابات دولت اذعان کرد: نسبت به این موضوع قبلا نظر شورا را عرض کرده‌ام. ممکن است شورا گزارش‌هایی را در این خصوص دریافت کرده باشد و عکس این هم داریم که مثلا نمایندگی در نامه به تمامی وزارتخانه‌ها اعلام کرده بود ورودی به این قضیه ندارد و رونوش آن هم برای شورای نگهبان فرستاده بود. کار این نماینده قابل ستایش است اما هر صورت اگر گزارشی در یافت کنیم مستلزم بررسی است. وی در رابطه با وظایف و اختیارات شورای نگهبان از حیث

مذاکرات وین می‌توان گفت اینکه بحران اوکراین چه تأثیری بر مذاکرات وین دارد به دو عامل بستگی دارد: یکی اینکه مذاکرات وین هم‌اکنون در چه مرحله‌ای قرار دارد؟ یعنی اگر مذاکره به مراحل نهایی وارد رسیده، احتمال اینکه بحران اوکراین بر آن تأثیر نگذارد بیشتر است. اما اگر هنوز مسائل جدی و زمان‌بر باقی‌مانده، احتمال اینکه طرفین غربی و روسی در بلندمدت بر سر آن توافق کنند کمتر است. دوم اینکه بحران اوکراین چقدر عمق و شدت پیدا کند، اگر بحران اوکراین به فیاجع انسانی، بر خورد نظامی میان نیروهای غربی و روسی با حادته مهمی منجر شود، احتمال همکاری طرفین در وین کاهش خواهد شد.

گفت‌وگوی امیرعبداللهیان – لاوروف
وزیر امور خارجه کشورمان عصر جمعه با «سرگئی لاوروف» وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه به صورت تلفنی گفت‌وگو و تبادل نظر کرد. حسین امیر عبداللهیان، در این گفت‌وگو با اشاره به مذاکرات لغو تحریم‌ها در وین و بررسی آخرین تحولات مربوط به مذاکرات اظهار کرد: ما در مذاکرات از خطوط قرمز خود عدول نخواهیم کرد. وی همچنین با اشاره به تحولات در اوکراین و حضور شهروندان ایرانی در این کشور، ضمن ابراز امیدواری در حل و فصل بحران از طریق سیاسی، گفت: تلاش داریم تا شهروندان ایرانی را از طریق کشورهای همسایه اوکراین به جمهوری اسلامی ایران بازگردانیم. وزیر امور خارجه کشورمان تأکید کرد: تأمین امنیت و سلامت شهروندان ایرانی ساکن در اوکراین اولویت جدی ما است و انتظار داریم تا شرایط برای خروج امن آنها فراهم شود. وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه نیز در این گفت‌وگوی تلفنی ضمن تأکید بر همکاری طرفین، اظهار کرد: ما در هماه‌زار مواضع ایران در وین حمایت کرده‌ایم و دوستان اوکراینی خود در وین همکاری خوبی داریم و همچنان نیز این همکاری را ادامه خواهیم داد.

چه تعامل با مسکو ادامه می‌دهیم
سختگوی وزارت امورخارجه آمریکا در این خصوص که با توجه به حمله نظامی روسیه به اوکراین آیا موضوعی همچون برجام وجود دارد که واشنگتن گفت‌وگو با مسکو درباره آن را متوقف کرده باشد؟ اظهار داشت: ما مساله‌ای را که به نفع امنیت ملی‌مان باشد دنبال می‌کنیم. بعضی از مواردی که ذکر کرد برای منافع امنیت ملی ما ضروری است. اینکه روسیه به اوکراین حمله کرده است بسیار مهم‌ی نشود ما دست از پیگیری امنیت ملی و محافظت از امنیت شهروندان آمریکایی بر داریم. ند پرایس گفت: بایان حال، حمله‌ی دلیل روسیه به اوکراین روابط دوجانبه ما (با روسیه) را تغییر داده است. وی همچنین با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس ساختگی مقامات آمریکایی درباره ماهیت برنامه روابط حسنه‌ای با یکدیگر در نازد در سایه تحولات اخیر در فضای بین‌المللی به انتخا موضعی علیه یکدیگر می‌پردازند چنانکه در نخستین گام آمریکایی‌ها بجزفت، روسیه را در سایر حوزه‌ها به ویژه سازو کار سوئیفت مورد تحریم قرار داده و حتی پوتین رئیس‌جمهور و سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه را نیز تحریم کرده است. البته ژورنیگی ایروپایی شامل آلمان، انگلیس و فرانسه نیز موضعی مشابه داشتند و اتحادیه اروپا نیز سیاست‌های تحریمی علیه روسیه وضع کرد. آنچه در خصوص تأثیر بحران آمریکا بر

یکشنبه۱۴۰۰/۱۲/۰۸شماره ۱۲۴۴سال پنجم۲۵ رجب‌الآحزاب۱۴۴۳/۱۷ فوریه۲۰۲۲

آینده کشور در گرو میز مذاکره نیست

سختگوی دولت گفت: آینده این کشور نه در گرو میز مذاکرات بلکه در گرو کار و تلاش جامعه ایرانی و توجه به ظرفیت عظیم جوان نخبه ایرانی و در گرو توجه به کارگرایانی است. علی بهادری جهری می‌افزود: حرکت شش‌ماه گذشته ما را نسبت

به تحقق اهداف تعیین شده امیدوار می‌کند. وی اظهار کرد: پیش‌برنامه‌ای در زمینه رفع فقر مطلق هفته گذشته ارائه و رئیس‌جمهور دستگاه‌ها را متکلف کرد که با محوریت وزارت رفاه برنامه‌ای برای رفع فقر مطلق تهیه و اجرایی کنند و در این مسیر از ظرفیت سازمان‌های مردم نهاد به صورت متمرکز استفاده شود. وی افزود: در حوزه عدالت محوری که دومین بار از گفت‌مان دولت جمهوری‌ت عدالت در این دوره است نیز حرکت‌های خوبی در این وزارتخانه انجام شده است. از کساهش فاصله پرداختی بین مدیران و کارکنان گرفته تا تغییر در روند بازرسی از کارگاه‌ها و کارخانجات از جمله مصادیق آن است.

اعتراض به لغو مصوبات مجلس از سوی مجمع

یک نماینده مجلس در تذکر قانونی اظهار کرد: یکی از بهترین شایه‌های که مجلس بازدهم به تصویب رساند، قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار بود. شورای نگهبان درباره مصوبه مجلس در ابتدا چند ایراد گرفت که ما همه آن ایرادات را برطرف کردیم. محسن زنگنه افزود: متأسفانه هیات عالی نظارت مجمع تشخیص چند ایراد به قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار گرفته است و در جلسه‌ای که این موضوع را بررسی کردند، هیچ یک از اعضای کمیسیون جهش تولید مجلس دعوت نشده بود در حالی که ما باید نقطه نظرات خود را در این باره بیان می‌کردیم. سختگوی شورای نگهبان اعلام کرد حیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، قانون‌مذکور را مغایر با سیاست‌های کلی دانسته است. علی‌نیکزاد، نایب‌رئیس مجلس به او پاسخ داد: هیات عالی مجمع تشخیص مصلحت نظام نمی‌تواند چیزی را لغو کند، بلکه باید نظراتش را به شورای نگهبان ارائه دهد.

خواهان توافق ایران و آمریکا هستیم

وزیر خارجه عراق در پاسخ به این سوال که آیا نگرانی‌هایی نسبت به انعقاد توافق میان ایران و آمریکا در وین نیست، گفت: خیر، اگر از طریق گفت‌وگو و مذاکرات به توافق برسند این امر بسیار خوب است. فواد حسین ادامه داد: درگیری‌های ایران و آمریکا در زمان دونالد ترامپ بر روابط امنیتی و سیاسی عراق تأثیر گذاشت به همین دلیل ما خواهان حل اختلافات ایران و آمریکا از طریق توافق میان دو طرف هستیم و معتقدم که اگر توافقی حاصل شود این توافق هم به سود دو کشور و هم به سود منطقه خواهد بود. وی با ابراز نگرانی از درگیری‌های روسیه و اوکراین گفت که اگر این جنگ گسترش یابد آتش آن به منطقه نیز خواهد رسید، بـه همین دلیل ما خواهان حل این درگیری از راه گفت‌وگو و مذاکرات هستیم.

خبر

عملیات نظامی غیر قانونی است

سایمون شریف، سفیر انگلیس در تهران دیروز (شنبه) و همزمان با سومین روز درگیری‌ها در اوکراین در تویییتی با انتشار تصویری از برافراشته شدن پرچم اوکراین در محل سفارت انگلیس در تهران نوشت: ما پرچم اوکراین را به نشانه همبستگی با دوستان اوکراینی خود برافراشتیم. بریتانیا در مقابل تهاجم غیرقانونی روسیه به یک کشور مستقل در کنار مردم اوکراین ایستاده است. به گزارش فارس، وی در این توییت از هشتگ در کنار اوکراین ایستاده‌ایم استفاده کرده است.

روادیدرومانی برای اتباع ایرانی

سفارت ایران در بخارست در بیانیه‌ای اعلام کرد که به اطلاع شهروندان ایرانی مقیم اوکراین می‌رساند، ایرانیان می‌توانند در نمایندگی دپلماتیک رومانی در کی‌یف (Chisinau)، دفاتر کنسولی در چرنائوئس (Cernăuți)، کاھول (Cahul) و بالانس (Bălți) یا مستقیماً در گذرگاه‌های مرزی اوکراین – رومانی (Siret – Sighetu Marmației, Halmeu) روادید رومانی را دریافت کنند.

ارتباط حمله با برنامه هسته‌ای ایران

سختگوی وزارت خارجه آمریکا: امیدوارم حمله روسیه به اوکراین، چراغ سبزی برای ایران برای توسعه سلاح هسته‌ای نباشد. سختگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: مقام‌های ایران بارها اعلام کرده‌اند که هیچ قصدی برای تولید سلاح هسته‌ای نداشته و برنامه هسته‌ای ایران صرفا با مقاصد صلح آمیز پیگیری می‌شود و بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز تا کنون هیچگونه انحرافی در برنامه هسته‌ای ایران گزارش نداده‌اند.

سخن روز

لزوم عقلانیت

دربحران اوکراین و برجام

ادامه از صفحه اول
/
خواهد اوکراین را در اشغال خود نگذارد با مشکلات بیشتر مواجه می‌شود و مردم کم‌کم راه مقاومت را یاد می‌گیرند و از خارج به این بهانه کمک‌های زیادی سرازیر خواهد شد و ناخواسته روسیه خودش را در مقابل دنیای قرار می‌دهد. اگر روسیه بخواهد دولت اوکراین را با کمکانی که به دست آورده تغییر دهد و یک حکومت دیگری سر کار بیاورد، دنیا به این راحتی آن دولت را به رسمیت نخواهد شناخت و آن دولت اعتبار و مشروعیت بین‌المللی نخواهد داشت و روسیه که در تحریم است، آن دولت هم در تحریم خواهد بود. بنابراین مشکلات مردم چند برابر خواهد شد و مردم چاره‌ای جز مقاومت در مقابل این شرایط نخواهد داشت. واقعا معلوم نیست پوتین بین محاسباتی این حرکت را که انجام داده ولی به نظر نمی‌رسد آنچه روی کاغذ ترسیم شده در عمل هم اتفاق بیفتد. پوتین شرایط بسیار دشواری در پیش‌رو خواهد داشت و نهایتا هم در ی زود احتمال دارد که کشورها مختلف درخواست مذاکره کنند. همان‌طور که به نوعی آمادگی خود را برای میانجی‌گری عنوان کرده‌اند. هر چه زمان بگذرد، وضعیت اوکراین و روسیه پیچیده‌تر می‌شود به اضافه اینکه زیادی به مردم اوکراین تحمیل می‌شود. مردم از موطن خودشان آواره شده، منازل خود را از بین می‌کنند و متحمل صدمات روحی و جسمی می‌شوند.موج پانگادگان به کشورهای اروپایی سرازیر می‌شود. دنیا به طرف بی ثباتی بیشتر می‌رود و تهدیدات پوتین نسبت به کشورهای همسایه خود مثل فنلاند و سوئد، مشکلات امنیتی دنیا را بیشتر می‌کند. هیچ کشوری که کشور دیگری نمی‌تواند بگوید که وارد یک معاهده یا پیمان بین‌المللی بشود یا نشود، این در تضاد با حاکمیت است. هر حاکمیتی جزو صلاحیت خودش می‌داند که با کدام کشورها در چه سطحی مناسبت داشته باشد همان‌طور جزو سازمان بین‌المللی بشود یا نشود. همان‌طور که ما خودمان انتخاب می‌کنیم چه عیبجان شایگاهی بشویم، آن کشورها هم حق انتخاب دارند. نمی‌کنی تپاند به یک کشور آزاد و مستقل دستور دهی که رفتارش را با خواسته روسیه مثلا منطبق کند. از طرفی آنچه اتفاق افتاده، ممکن است تأثیر منفی روی روند مذاکرات وین بگذارد. با اینکه امریکایی‌ها گفتند تلاش می‌کنند با نماینده روسیه مناسبات خود را در رابطه با برجام به صورت سابق و عادی انجام دهند که به سرانجام برسد ولی طی روزهای گذشته بیشترت خاصی در مذاکرات بیشتر دیدیم و ممکن است روند را کند و احتیاط را در طرفین بیشتر کند و روس‌ها منظر معاندت که مناسباتشان با دنیای خارج در رابطه با اوکراین، یک کجا می‌رسد و برجام را با این مسئله پیوند بزنند. از طرفی‌ها آمریکایی‌ها تحت تأثیر شرایط موجود شاید روش خود را عوض کنند و خواسته‌های جدیدی مطرح شود. ایران هم هنوز شاید چندینی و ارزیابی جدیدی از اینکه بحران اوکراین چه تأثیری می‌تواند بر مناسبات با دنیای غرب و کشورهای دیگر بگذارد، ندارد. از این‌رو کارشناسان در حال تحقیق و بررسی هستند و ما توجه به خروجی و جمع‌بندی تهدیدات بخواهند رفتارشان را در مورد برجام تغییر دهند. به هر حال بحران پیش آمده یک متغیر تأثیرگذار در مذاکرات هسته‌ای است. اینجاست که زمان عامل تعیین‌کننده در همه مسائل و مناسبات بین‌المللی است. وقتی تعلل می‌کنیم و به موقع تصمیمات لازم را نمی‌گیریم، شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از شرایطی که قبلا قابل پیش‌بینی نبود، متاثر شود. اکنون مسئولین اگر موجب تعلل و تاخیر در به نتیجه‌رساندن این مذاکرات بودند، باید پاسخگو باشند. به هر حال شرایط خوبی برای ما نیست، هرچند ممکن است در حوزه‌هایی برای ما فرصت‌هایی ایجاد شده که بتوانیم برای به‌دست آوردن بازارهایی که از دست دادیم، تلاش کنیم ولی این متغیر تنش‌زادایی در مناسبات بین‌المللی و عادی‌سازی روابطمان با کشورهای جهان است. از این‌رو باید گفت که تلاش‌های دولت ایران در جهت پیشرفت خودش را در شرایط دنیا در حال تغییر و تحول است و ممکن است از